

INŠTITUT RS ZA SOCIALNO VARSTVO
SOCIAL PROTECTION INSTITUTE OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA

**Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov (Poročilo 2):
Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov s področja nasilja
Evalvacijsko poročilo za program: Društvo za nenasilno
komunikacijo - Poti iz nasilja – Individualna pomoč ljudem,
ki doživljajo nasilje**

Ljubljana, maj 2023

Naročnik: **MDDSZ**
Direktorat za socialne zadeve
Štukljeva cesta 44
1000 Ljubljana

Skrbnica naloge pri naročniku: Gregor Majcen

Št. pogodbe: 2611-22-050015

Izvajalec: **Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo**
Tržaška 2
1000 Ljubljana

Skrbnik naloge pri izvajalcu: mag. Vid Žiberna

Naslov poročila: **Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov (Poročilo 2):
Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov s področja nasilja
Evalvacijsko poročilo za program: Društvo za nenasilno
komunikacijo - Poti iz nasilja – Individualna pomoč ljudem, ki
doživljajo nasilje**

Avtorji poročila: mag. Vid Žiberna
dr. Mateja Černič
dr. Liljana Rihter

Drugi sodelujoči: Katarina Jozić
Lara Kobal
Katja Krš
Pia Rožman

Št. delovnega poročila IRSSV 23/2023

Datum izdaje poročila: 31. 5. 2023

Izdaja: 01

Kopije: skrbnik naloge na MDDSZ
skrbnik pogodbe na MDDSZ
arhiv IRSSV
prosti izvodi z dovoljenjem naročnika

Odgovorna oseba: mag. Barbara Kobal Tomc, direktorica IRSSV

Seznam najpogosteje uporabljenih kratic

AS	aritmetična sredina
CSD	center za socialno delo
EUR	Evro
IRSSV	Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo
JVSP	javni verificirani socialnovarstveni programi
MAX	najvišja podana vrednost (odgovor)
MDDSZ	Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
MIN	najmanjša podana vrednost (odgovor)
N	število odgovorov (uporabnikov)
RS	Republika Slovenija
SD	standardni odklon
SVP	socialno varstveni program/i

Uporabljeni izrazi, zapisani v moški slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za ženske in moške.

Besedilo ni lektorirano.

KAZALO VSEBINE

1	UVOD.....	8
2	USTREZNOST CILJEV ZA REŠEVANJE PROBLEMOV POSAMEZNIH SKUPIN UPORABNIKOV	9
	2.1 Povezava ciljev programov s skupnimi cilji za evalviranje ter dodatni cilji.....	9
	2.2 Ustreznost ciljev za reševanje problemov	10
3	USPEŠNOST PROGRAMA.....	11
4	UČINKOVITOST PROGRAMA.....	32
5	OCENA TVEGANJA ZA IZVEDBO PROGRAMA	33
	5.1 Ocena tveganja z vidika financiranja programa	33
	5.2 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja primernega kadra za izvajanje.....	33
	5.3 Ocena tveganja z vidika ustreznosti programa za vključene uporabnike	34
	5.4 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja ustreznih prostorov za izvedbo.....	34
	5.5 Ocena tveganja z vidika beleženja in izvajanja ustreznih postopkov.....	34
	5.6 Ocena tveganja - ostalo	34
6	TRAJNOST PROGRAMA	35
7	UGOTOVITVE IN PREDLOGI	38
8	VIRI IN LITERATURA.....	42

KAZALO PREGLEDNIC

<i>Preglednica 1: Povezava ciljev programa s skupaj določenimi cilji za evalviranje</i>	9
<i>Preglednica 2: Dodatni cilji programa</i>	10
<i>Preglednica 3: Število vprašalnikov, vključenih v analizo</i>	11
<i>Preglednica 4: Uspešnost programa glede na skupne cilje programov</i>	11
<i>Preglednica 5: Žrtve nasilnih dejanj (primerjava vstop in evalvacija/izstop)</i>	14
<i>Preglednica 6: Zadovoljstvo z lastno varnostjo – primerjava vstop in evalvacija/izstop (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	14
<i>Preglednica 7: Razbremenitev in občutek varnosti – dokumentacija za uporabnice</i>	14
<i>Preglednica 8: Prepoznavanje nasilja – dokumentacija za uporabnice</i>	15
<i>Preglednica 9: Urejanje zadev pred različnimi organi (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)</i>	16
<i>Preglednica 10: Aktivnosti za spremembo situacije – dokumentacija za uporabnice</i>	17
<i>Preglednica 11: Odnos zaposlenih (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)</i>	17
<i>Preglednica 12: Zmanjšana sekundarna viktimizacija – primerjava vstop in evalvacija/izstop (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	18
<i>Preglednica 13: Zadovoljstvo s programom (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)</i>	19
<i>Preglednica 14: Krepitev moči – dokumentacija za uporabnice</i>	19
<i>Preglednica 15: Izboljšana samopodoba (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)</i>	20
<i>Preglednica 16: Splošno počutje (vprašalnik ob vstopu in izstopu)</i>	21
<i>Preglednica 17: Zadovoljstvo s telesnim zdravstvenim stanjem – primerjava vstop in evalvacija/izstop (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	21
<i>Preglednica 18: Zadovoljstvo s psihičnim stanjem – primerjava vstop in evalvacija/izstop (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	21
<i>Preglednica 19: Pomoč programa pri reševanju težav (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)</i>	22
<i>Preglednica 20: Zmanjšanje psihičnih in fizičnih posledic nasilja – dokumentacija za uporabnice</i>	22
<i>Preglednica 21: Osebnostne značilnosti uporabnic – primerjava vstop in evalvacija/izstop (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	23
<i>Preglednica 22: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop)</i>	24
<i>Preglednica 23: Število različnih oseb, na katere se uporabnica lahko obrne, ko potrebuje pogovor o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)</i>	24

Preglednica 24: Konflikt z bližnjimi (primerjava vstop in evalvacija/izstop)	25
Preglednica 25: Zadovoljstvo z odnosi (primerjava vstop in izstop, opisne statistike)	26
Preglednica 26: Pomoč programa pri reševanju težav - pomembni odnosi (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)	26
Preglednica 27: Ureditev odnosov – dokumentacija za uporabnice	27
Preglednica 28: Seznanjenost s pravicami – stopnja seznanjenosti (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)	28
Preglednica 29: Seznanjenost s pravicami – zadovoljstvo s prejetimi informacijami (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)	28
Preglednica 30: Seznanjenost s pravicami in zmožnost kompetentnega zastopanja (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	29
Preglednica 31: Seznanjanje s pravicami – št. pravic (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	31
Preglednica 32: Informiranost in znanje za ravnanje uporabnika (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	31
Preglednica 33: Učinkovitost rabe programskih virov	32
Preglednica 34: Financiranje programa	33
Preglednica 35: Primernost kadrov, ki delajo neposredno z uporabniki	33
Preglednica 36: Postopki	34
Preglednica 37: Dostopnost programa za uporabnike	36

KAZALO SLIK

Slika 1: Žrtve nasilnih dejanj (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).	13
Slika 2: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).	24
Slika 3: Konflikt z bližnjimi (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).	25
Slika 4: Pravno varstvo (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).	27
Slika 5: Seznanjanje uporabnic s pravicami, zakonodajo in drugimi organizacijami (dokumentacija o uporabnikih, v %).	30

1 UVOD

V poročilu predstavljamo ugotovitve analize podatkov programa Poti iz nasilja – Individualna pomoč ljudem, ki doživljajo nasilje, ki ga je izvajalo Društvo za nenasilno komunikacijo, za obdobje od 1. 1. 2021 – 31. 12. 2021.

Ugotovitve prikazujemo po posameznih sklopih kriterijev evalviranja:

- ustreznost ciljev za reševanje problemov posameznih skupin;
- uspešnost programa;
- učinkovitost izvedenega programa;
- ocena tveganja za izvedbo programa;
- trajnost programa.

Nekatere ugotovitve podajamo v obliki ocen, druge, kjer kvantitativno ocenjevanje ni smiselno, pa podajamo opisno. Za ocenjevanje uporabljamo lestvico od 0 (popolnoma neustrezno) do 6 (popolnoma ustrezno). Oznaka n.p. pomeni, da iz organizacije o danem vidiku nismo dobili podatka in oznaka n.o., da vidika ne ocenjujemo, ker ocena ni relevantna za dani program oz. program ocenjujemo zgolj opisno.

Pri posameznih dimenzijah kriterijev, ki jih ocenjujemo številčno, podajamo tudi vsote, deleže, koeficiente, ki nam služijo kot osnova za ocenjevanje. Ocenjevalni listi za posamezno skupino programov oz. posamezni program so priloženi na koncu splošnega dela poročila.

Na koncu poročila podajamo ključne ugotovitve in predloge za delovanje obravnavanega programa.

2 USTREZNOST CILJEV ZA REŠEVANJE PROBLEMOV POSAMEZNIH SKUPIN UPORABNIKOV

Ugotovitve v tem poglavju prikazujemo v dveh točkah. V prvi so podane osnovne informacije o ciljih programa. V Preglednici 1 prikazujemo, kako so cilji obravnavanega programa povezani s cilji, ki smo jih določili na ravni skupine programov. Cilje za programe svetovalnic s področja preprečevanja nasilja smo oblikovali skupaj z izvajalci programov omenjenega področja in predstavniki MDDSZ, končno verzijo pa je potrdil tudi naročnik (MDDSZ). V Preglednici 2 prikazujemo dodatne cilje programa, ki ne sodijo med dogovorjene cilje, so pa pomemben del delovanja posameznega programa.

V drugi točki podajamo ugotovitve glede ustreznosti ciljev programa za reševanje problemov posameznih skupin uporabnikov po naslednjih dimenzijah: primernost formulacije ciljev in ustreznost ciljev glede na tip programa. Ugotovitve podajamo opisno.

2.1 Povezava ciljev programov s skupnimi cilji za evalviranje ter dodatni cilji

V Preglednici 1 prikazujemo, kako so cilji obravnavanega programa povezani s cilji, ki smo jih določili skupaj z izvajalci programov.

Preglednica 1: Povezava ciljev programa s skupaj določenimi cilji za evalviranje

Skupni cilji, predvideni za programe svetovalnic s področja preprečevanja nasilja	Da/Ne/Delno
Povečanje varnosti	da
Prepoznavanje nasilja	da
Zagotovljen dostop do zaščite	da
Zmanjšana in odpravljena sekundarna vktimizacija	da
Krepitev moči	da
Odpravljene / zmanjšane negativne posledice nasilja	da
Krepitev socialne mreže	da
Pomoč pri pravnem varstvu	da

Aktualni cilji obravnavanega programa se pokrivajo s cilji, ki smo določili skupaj z izvajalci programov, le dikcije so precej spremenjene.

V Preglednici 2 prikazujemo dodatne cilje programa, ki ne sodijo med dogovorjene cilje z izvajalci programov, so pa pomemben del delovanja posameznega programa.

Preglednica 2: Dodatni cilji programa

Dodatni cilji
/

Izvajalci programa niso navedli nobenega dodatnega cilja, ki ne sodi v nabor ciljev, ki smo jih določili skupaj z izvajalci programov.

2.2 Ustreznost ciljev za reševanje problemov

Primernost formulacije ciljev:

Cilji programa so delno ustrezno definirani. Pri »cilju« »sprotno preverjanje zastavljenih ciljev, vstopni/izstopni vprašalniki« ne gre za cilj, ampak način, kako preverjati zastavljene cilje programa.

Ustreznost ciljev glede na tip programa:

Cilji so ustrezni glede na tip programa in vključeno populacijo programa.

3 USPEŠNOST PROGRAMA

V programih svetovalnic s področja nasilja merimo doseganje posameznih skupnih ciljev z naslednjimi vprašalniki: Vprašalnik za uporabnice ob vstopu v program, Vprašalnik za uporabnice ob evalvaciji oziroma izstopu iz programa in Dokumentacija za uporabnice. Doseganje ciljev pa merimo tudi preko podatkov iz Dokumentacije o programu ter Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila za skupino programov s področja varnih hiš, zavetišč, zatočišč in materinskih domov ter drugih programov s področja preprečevanja nasilja, ki so nam jih posredovali izvajalci.

Obravnavani program **Poti iz nasilja – Individualna pomoč ljudem, ki doživljajo nasilje** izvajalca **Društvo za nenasilno komunikacijo** je oddal 207 izpolnjenih vprašalnikov (od tega 91 dokumentacij za uporabnice, 59 vprašalnikov ob vstopu v program, 56 vprašalnikov ob evalvaciji/izstopu ter eno dokumentacijo o programu). V program je bilo v obravnavanem obdobju vključenih 68 rednih različnih uporabnikov.

V analizo smo zajeli 207 prejetih vprašalnikov in dokumentacij za uporabnike (100 %), kar prikazujemo v Preglednici 3.

Preglednica 3: Število vprašalnikov, vključenih v analizo

Dokumentacija za uporabnice	91
Vprašalnik ob vstopu	59
Vprašalnik ob evalvaciji oz. izstopu	56
Dokumentacija o programu	1
Skupaj	207
Skupaj: Vstop in evalvacija/izstop za isto uporabnico (upoštevajoč zgolj identične šifre uporabnic)	27

* Če smo prejeli več evalvacijskih/izstopnih vprašalnikov posamezne uporabnice, smo upoštevali zgolj zadnjega.

V analizo smo vključili vse razpoložljive podatke, ki so jih poslali izvajalci. Podatke smo prikazali ne glede na to, ali je posamezni cilji za ocenjevanje v skladu s cilji programa. V spodnji Preglednici pa ocenjujemo le relevantne kriterije za program. Za vsak cilj podajamo številčno oceno in pod preglednico še analizo podatkov, kjer so podrobneje razvidni posamezni elementi ocenjevanja doseganja posameznega cilja (Preglednica 4).

Preglednica 4: Uspešnost programa glede na skupne cilje programov

Skupni cilji	Ocena
Povečanje varnosti	4
Prepoznavanje nasilja	4
Zagotovljen dostop do zaščite	4
Zmanjšana in odpravljena sekundarna viktimizacija	5
Krepitev moči	3
Odpravljene / zmanjšane negativne posledice nasilja	4
Krepitev socialne mreže	3
Pomoč pri pravnem varstvu	5

Analiza vprašalnikov

V analizo smo vključili vse razpoložljive podatke, ki so jih poslali izvajalci. Podatke smo prikazali ne glede na to, ali je posamezni cilji za ocenjevanje v skladu s cilji programa. V zgornji Preglednici pa ocenjujemo le relevantne cilje za program.

Omejitve pri analizi vprašalnikov:

- skupno število odgovorov ni vedno enako številu vprašalnikov, saj vsi anketiranci niso vedno odgovarjali na vsa vprašanja;
- v analizo smo vključili različne vprašalnike, ki smo jih v času od uvedbe spreminjali in dopolnjevali, zato nismo vseh vprašanj zajeli pri vseh tipih vprašalnikov;
- nekateri vprašalniki so pomanjkljivo izpolnjeni; kljub temu, da so imeli uporabniki povsod možnost označiti odgovor 98 (ne vem) in 99 (ne morem odgovoriti), na nekatera vprašanja niso odgovorili, večinoma pa nismo morali razbrati, ali je uporabnik vprašanje spregledal ali se določeno vprašanje uporabniku ni zdelo relevantno ali pa morda na vprašanje ni znal odgovoriti;
- pri cilju številka 6, kjer so izvajalke vrednotile različne lastnosti uporabnic na osebni ravni, smo pri ugotavljanju statistično značilnih razlik uporabili zadnji podatek, ki so ga zabeležile izvajalke, in ne nujno podatka ob izstopu;
- pri predstavitvi opisnih statistik uporabljamo izračunana povprečja na vseh enotah; kjer imamo izračune t-testa za dva odvisna vzorca (pri spremenljivkah z normalno porazdelitvijo) ali Wilcoxonov test (pri spremenljivkah, kjer porazdelitev ni normalna), je potrebno upoštevati, da smo pri izračunu upoštevali zgolj enote, za katere imamo identične šifre tako ob vstopu v program kot ob evalvaciji/izstopu iz programa, kar pomeni, da je skupno število enot lahko manjše, nekoliko pa se spremenijo tudi povprečja za zgolj te enote. Povprečij, izračunanih na manjšem številu enot, v poročilu ne predstavljamo.

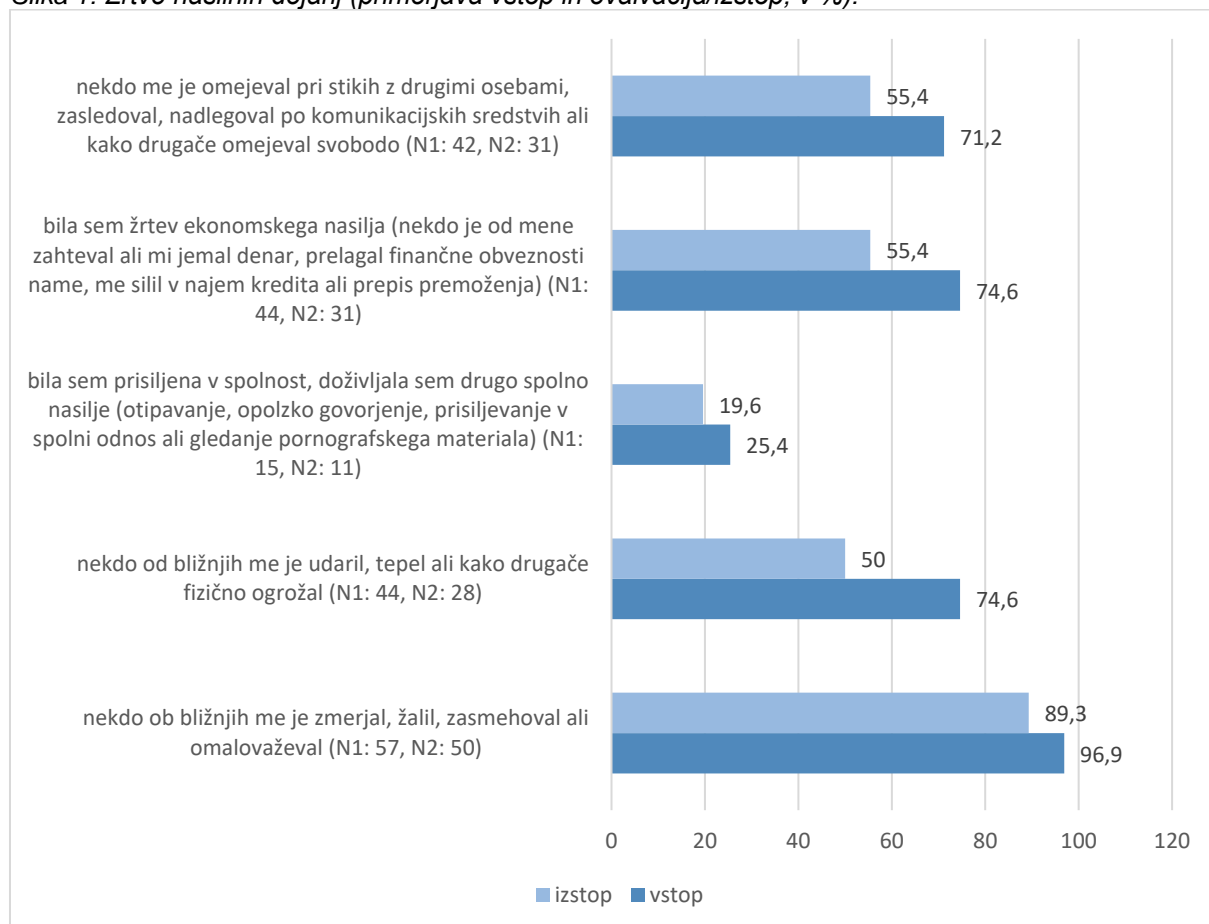
Pojasnila pri interpretacijah rezultatov:

- pri interpretacijah rezultatov prikazujemo deleže (v odstotkih) ali povprečne vrednosti. Pri primerjavi med vstopom in evalvacijo/izstopom so deleži ali povprečne vrednosti lahko predstavljeni v oklepajih (npr. 4,20 oz. 4,30), prva številka vedno pomeni delež ali povprečno vrednost ob vstopu v program, druga številka pa ob evalvaciji/izstopu iz programa;
- s črko p označujemo statistično značilnost;
- pri ocenjevanju upoštevamo statistično značilne razlike pri vsaj 5-odstotni stopnji značilnosti.

Cilj 1: Povečanje varnosti

Če primerjamo podatke o deležu uporabnic, ki so bile izpostavljene različnim oblikam nasilja, vidimo, da je tudi ob izstopu v primerjavi z vstopom v program delež uporabnic, ki so bile izpostavljene različnim oblikam nasilja, ostal na podobni ravni (ni bilo statistično značilnih razlik). Se je pa vseeno izraziteje zmanjšal delež uporabnic, ki so bile deležne fizičnega nasilja preko bližnjih (za 24,6 %, iz 74,6 % na 50,0 %) ter delež tistih, ki so bile žrtve ekonomskega nasilja (za 19,2 %, iz 74,6 % na 55,4 %).

Slika 1: Žrtve nasilnih dejanj (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).

Legenda: N1 = število enot analize ob vstopu, N2 = število enot analize ob evalvaciji/izstopu.

Preglednica 5: Žrtve nasilnih dejanj (primerjava vstop in evalvacija/izstop)

	N	sig.
nekdo ob bližnjih me je zmerjal, žalil, zasmehoval ali omalovaževal	27	0,500
nekdo od bližnjih me je udaril, tepel ali kako drugače fizično ogrožal	27	0,453
bila sem prisiljena v spolnost, doživljala sem drugo spolno nasilje (otipavanje, opolzko govorjenje, prisiljevanje v spolni odnos ali gledanje pornografskega materiala)	27	0,687
bila sem žrtev ekonomskega nasilja (nekdo je od mene zahteval ali mi jemal denar, predlagal finančne obveznosti name, me silil v najem kredita ali prepis premoženja)	27	0,125
nekdo me je omejeval pri stikih z drugimi osebami, zasledoval, nadlegoval po komunikacijskih sredstvih ali kako drugače omejeval svobodo	27	0,125

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili McNemar test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatke ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa. *** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05

Raven zadovoljstva z lastno varnostjo se je statistično značilno povečala iz 3,05 ob vstopu na 3,53 ob izstopu.

Preglednica 6: Zadovoljstvo z lastno varnostjo – primerjava vstop in evalvacija/izstop (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	Ob vstopu					Ob evalvaciji / izstopu					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Kako ste zadovoljni s svojo osebno varnostjo na splošno (se osebno počutite varno)?	57	1	5	3,05	0,854	56	1	5	3,53	0,933	0,022 **

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Strokovne delavke so v dokumentaciji za uporabnice ocenjevale spremembe pri uporabnicah na koncu svetovalnega procesa, in sicer na lestvici od 1 do 5 (1 – velika sprememba na slabše, majhna sprememba na slabše, 3 – enako, kot ob prihodu v program, 4 – sprememba na bolje, 5 - velika sprememba na bolje).

Pri razbremenitvi in občutku varnosti je pri uporabnicah po vstopu v program v povprečju prišlo do manjših sprememb na bolje (ocena 3,66).

Preglednica 7: Razbremenitev in občutek varnosti – dokumentacija za uporabnice

	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Razbremenitev in občutek varnosti	33	2	5	3,66	0,915

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 2: Prepoznavanje nasilja

Strokovne delavke so v dokumentaciji za uporabnice ocenjevale spremembe pri uporabnicah na koncu svetovalnega procesa, in sicer na lestvici od 1 do 5 (1 – velika sprememba na slabše, majhna sprememba na slabše, 3 – enako, kot ob prihodu v program, 4 – sprememba na bolje, 5 - velika sprememba na bolje).

Pri prepoznavanju nasilja je pri uporabnicah po vstopu v program v povprečju prišlo do določenih sprememb na bolje (ocena 3,87).

Preglednica 8: Prepoznavanje nasilja – dokumentacija za uporabnice

	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Prepoznavanje nasilja	32	2	5	3,87	0,659

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 3: Zagotovljen dostop do zaščite

Uporabnice so v vprašalnikih ob vstopu in evalvaciji/izstopu na lestvici od 1 do 5 (1 – sploh se ne strinjam, 2 – se ne strinjam, 3 – se niti ne strinjam niti strinjam, 4 – se strinjam, 5 – popolnoma se strinjam) podale oceno o tem, kako samozavestno in suvereno se počutijo pri urejanju zadev pred različnimi organi.

Suverenost pri urejanju uradnih zadev je pri uporabnicah tudi po vstopu v program ostala na podobni ravni, se je pa nekoliko izraziteje povečalo njihovo poznavanje lastnih pravic (iz 3,41 ob vstopu na 3,60 ob izstopu).

Izračunali smo tudi sestavljeno spremenljivko urejanje zadev pred različnimi organi tako, da smo sešteli vrednosti indikatorjev in delili s številom indikatorjev. Vrednost sestavljene spremenljivke je ostala nespremenjena (3,40 oz. 3,38).

Preglednica 9: Urejanje zadev pred različnimi organi (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Pred različnimi organi se počutim suvereno in samozavestno.	52	2	5	3,34	0,883	50	1	5	3,26	0,921	0,454
Vem, kakšne so moje pravice.	54	1	5	3,41	0,856	51	2	5	3,60	0,776	0,186
Nimam težav z urejanjem uradnih zadev.	48	1	5	3,46	1,017	49	1	5	3,28	1,224	0,547
Urejanje zadev pred različnimi organi	51	1,3	5	3,40	0,918	50	1,3	5	3,38	0,973	/

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Strokovne delavke so v dokumentaciji za uporabnice ocenjevale spremembe pri uporabnicah na koncu svetovalnega procesa, in sicer na lestvici od 1 do 5 (1 – velika sprememba na slabše, majhna sprememba na slabše, 3 – enako, kot ob prihodu v program, 4 – sprememba na bolje, 5 - velika sprememba na bolje).

Pri aktivnostih za spremembo situacije je pri uporabnicah po vstopu v program v povprečju prišlo do manjših sprememb na bolje (ocena 3,77).

Preglednica 10: Aktivnosti za spremembo situacije – dokumentacija za uporabnice

	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Aktivnosti za spremembo situacije (lastna aktivnost pri reševanju nastale situacije, prevzem pobude za aktivnosti).	31	2	5	3,77	0,762

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 4: Zmanjšana in odpravljena sekundarna viktimizacija

Uporabnice so v vprašalnikih ob vstopu in evalvaciji/izstopu na lestvici od 1 do 5 (1 – sploh se ne strinjam, 2 – se ne strinjam, 3 – se niti ne strinjam niti strinjam, 4 – se strinjam, 5 – popolnoma se strinjam) podale oceno o tem, kako se zaposleni na institucijah vedejo do njih.

Pri zaznavanju odnosa zaposlenih v različnih institucijah po vključitvi v program sicer ni prišlo do statistično značilnih razlik, vendar uporabnice kljub temu v večji meri ocenjujejo, da zaposleni na institucijah nasilje minimalizirajo (dvi ocene iz 2,19 ob vstopu na 2,64 ob izstopu) ter da imajo do njih samih neprimeren odnos (dvig ocene iz 2,16 na 2,42).

Izračunali smo tudi sestavljeno spremenljivko odnos zaposlenih tako, da smo sešteli vrednosti indikatorjev in delili s številom indikatorjev. Vrednost sestavljene spremenljivke se je zvišala iz 2,17 ob vstopu na 2,53 ob izstopu.

Preglednica 11: Odnos zaposlenih (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Zaposleni na institucijah nasilje minimalizirajo, prelagajo odgovornost in me ne jemljejo resno.	52	1	5	2,19	1,103	51	1	5	2,64	1,293	0,856
Odnos zaposlenih na institucijah do mene je neprimeren.	53	1	5	2,16	1,122	49	1	5	2,42	1,118	0,854
Odnos zaposlenih	52	1	5	2,17	1,112	50	1	5	2,53	1,205	/

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Strokovne delavke so v dokumentaciji o uporabnicah zabeležile značilnosti na osebni ravni oz. spremembo le-teh ob vstopu ter ob evalvaciji oz. izstopu. Izbrane osebne značilnosti

uporabnic so ocenjevale na lestvici od 1 do 5 (1 – nezadostno, 2 – zadostno, 3 – dobro, 4 – prav dobro, 5 – odlično).

Po vstopu v program se je pri uporabnicah statistično značilno izboljšala tako raven njihove asertivnosti (dvig ocene iz 2,77 ob vstopu na 3,78 ob izstopu) kot raven njihove avtonomnosti (dvig ocene iz 2,98 na 3,86).

Izračunali smo tudi sestavljeno spremenljivko zmanjšana sekundarna viktimizacija tako, da smo sešteli vrednosti indikatorjev in delili s številom indikatorjev. Vrednost sestavljene spremenljivke se je zvišala iz 2,87 ob vstopu na 3,82 ob izstopu.

Preglednica 12: Zmanjšana sekundarna viktimizacija – primerjava vstop in evalvacija/izstop (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	Ob vstopu					Ob evalvaciji / izstopu					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Asertivnost (pove svoje mnenje, artikulira potrebe)	90	1	5	2,77	0,858	85	2	5	3,78	0,772	0,000 ***
Avtonomnost.	82	1	5	2,98	0,999	79	2	5	3,86	0,812	0,000 ***
Zmanjšana sekundarna viktimizacija	86	1	5	2,87	0,928	82	2	5	3,82	0,792	/

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Zadovoljstvo s samim programom ter odnosom in delom izvajalcev so uporabnice ocenjevale na lestvici od 1 do 5 (1-sploh se ne strinjam, 2-se ne strinjam, 3-se niti ne strinjam niti strinjam, 4-se strinjam in 5-popolnoma se strinjam).

Uporabnice so bile zelo zadovoljne s programom, saj se nameravajo v program glede na potrebe vključevati tudi v prihodnje (4,47), prav tako pa bi ga priporočile prijateljem in znancem, če bi se le-ti znašli v stiski in bi potrebovali pomoč (4,58).

Prav tako so bile zadovoljne tudi z delom izvajalcev (4,66), saj so ocenile, da jih je izvajalec dobro razumel (4,67) ter da so z izvajalci vzpostavile korekten odnos (4,67).

Izračunali smo tudi sestavljeno spremenljivko zadovoljstvo s programom tako, da smo sešteli vrednosti indikatorjev in delili s številom indikatorjev. Vrednost sestavljene spremenljivke je 4,61, kar kaže na visoko raven zadovoljstva.

Preglednica 13: Zadovoljstvo s programom (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Izvajalec me je dobro razumel.	55	4	5	4,67	0,473
Z izvajalcem sva vzpostavila korekten odnos.	53	3	5	4,67	0,510
Zadovoljna sem z delom izvajalca.	53	3	5	4,66	0,516
V program se nameravam glede na potrebe vključevati tudi v prihodnje.	53	3	5	4,47	0,774
Program bi priporočila prijateljem in znancem, če bi se znašli v stiski in bi potrebovali pomoč.	53	3	5	4,58	0,691
Zadovoljstvo s programom	53	3.2	5	4,61	0,592

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 5: Krepitev moči

Strokovne delavke so v dokumentaciji za uporabnice ocenjevale spremembe pri uporabnicah na koncu svetovalnega procesa, in sicer na lestvici od 1 do 5 (1 – velika sprememba na slabše, majhna sprememba na slabše, 3 – enako, kot ob prihodu v program, 4 – sprememba na bolje, 5 - velika sprememba na bolje).

Pri občutku nadzora nad življenjem, občutku svobode in moči je pri uporabnicah po vstopu v program v povprečju prišlo do manjših sprememb na bolje (ocena 3,54), prav tako pa tudi pri prevzemanju odgovornosti za svoje vedenje in odločitve (ocena 3,45).

Iz obravnavanih indikatorjev smo izračunali sestavljeno spremenljivko krepitev moči, in sicer tako, da smo vrednosti posameznih indikatorjev med seboj sešteli ter delili s številom indikatorjev. Povprečna vrednost sestavljene spremenljivke znaša 3,49.

Preglednica 14: Krepitev moči – dokumentacija za uporabnice

	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Občutek nadzora nad življenjem, občutek svobode in moči	33	2	5	3,54	0,971
Prevzemanje odgovornosti za svoje vedenje in odločitve.	33	2	5	3,45	0,753
Krepitev moči	33	2	5	3,49	0,862

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 6: Odpravljene / zmanjšane negativne posledice nasilja

Z vprašalniki ob vstopu ter ob evalvaciji/izstopu smo preverjali odnos uporabnic do samih sebe. Uporabnice so izbrane trditve vrednotile na lestvici od 1 do 5 (1 – sploh se ne strinjam, 2 – se ne strinjam, 3 – se niti ne strinjam, niti strinjam, 4 – se strinjam, 5 – popolnoma se strinjam).

Med vključenostjo v program je pri uporabnicah samo pri oceni lastnih dobrih lastnosti prišlo do statistično značilnega izboljšanja (dvig ocene iz 3,73 ob vstopu na 4,05 ob izstopu). Sicer pa je do izrazitejšega dviga ocene prišlo tako pri dojetanju lastne vrednosti (dvig ocene iz 3,67 na 4,09) kot pri zadovoljstvu s samimi seboj (dvig ocene iz 3,31 na 3,54).

Je pa hkrati pri uporabnicah prišlo tudi do nekoliko povišanega strinjanja s tem, da ne morejo biti ponosne na veliko stvari (dvig ocene iz 2,62 na 2,81). Strinjanje s trditvijo, da bi se lahko bolj spoštovale, pa je po drugi strani nekoliko upadlo (iz 4,15 na 4,0).

Izračunali smo tudi sestavljeno spremenljivko »izboljšana samopodoba – pozitivne oz. negativne trditve«, in sicer tako, da smo sešteli vrednosti indikatorjev in jih delili s številom indikatorjev. Strinjanje s pozitivnimi trditvami je po vstopu v program naraslo iz 3,57 na 3,89, strinjanje z negativnimi trditvami pa je ostalo na približno enaki ravni (3,38 oz. 3,40).

Preglednica 15: Izboljšana samopodoba (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Vreden sem vsaj toliko kot drugi.	56	1	5	3,67	0,992	53	2	5	4,09	0,814	0,099
Imam vrsto dobrih lastnosti.	57	1	5	3,73	0,935	53	2	5	4,05	0,769	0,030 **
Ne morem biti ponosen na veliko stvari.	58	1	5	2,62	1,023	53	1	5	2,81	0,961	0,856
Na splošno sem zadovoljen sam s seboj.	57	1	5	3,31	0,947	53	1	5	3,54	1,029	0,239
Lahko bi se bolj spoštoval.	58	1	5	4,15	0,874	52	1	5	4,00	0,885	0,669
Izboljšana samopodoba – pozitivne trditve	57	1	5	3,57	0,958	53	1,7	5	3,89	0,870	/
Izboljšana samopodoba – negativne trditve.	58	1	5	3,38	0,948	52	1	5	3,40	0,923	/

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Ob vstopu in izstopu iz programa smo preverjali tudi raven in spremembe splošnega počutja uporabnic. Uporabnice so na lestvici od 1 do 5 (1 – zelo slabo, 2 – slabo, 3 – ne slabo, ne dobro, 4 – dobro, 5 – zelo dobro) ocenjevale svoje splošno počutje.

Pokazalo se je, da se je raven splošnega počutja uporabnic po vstopu v program nekoliko izboljšala, iz 3,12 ob vstopu na 3,33 ob izstopu, vendar pa razlika ni statistično značilna.

Preglednica 16: Splošno počutje (vprašalnik ob vstopu in izstopu)

	vstop					evalvacija oz. izstop					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Kako se počutite na splošno?	59	1	5	3,12	0,791	56	2	5	3,33	0,900	0,196

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Nadalje so tako ob vstopu kot ob evalvaciji podale ocene zadovoljstva s svojim telesnim in psihičnim stanjem, in sicer na lestvici od 1 do 5 (1 – zelo nezadovoljna, 2 – nezadovoljna, 3 – niti zadovoljna, niti nezadovoljna, 4 – zadovoljna, 5 – zelo zadovoljna).

Tako zadovoljstvo s telesnim stanjem kot zadovoljstvo s psihičnim stanjem se je po vstopu v program nekoliko povečalo, in sicer iz 3,13 na 3,21 (zadovoljstvo s telesnim stanjem) oz. iz 2,88 na 3,09 (zadovoljstvo s psihičnim stanjem), vendar pa razlika ni statistično značilna.

Preglednica 17: Zadovoljstvo s telesnim zdravstvenim stanjem – primerjava vstop in evalvacija/izstop (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	Ob vstopu					Ob evalvaciji / izstopu					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Kako zadovoljni ste s svojim telesnim zdravstvenim stanjem?	59	1	5	3,13	0,918	56	1	5	3,21	1,021	0,360

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Preglednica 18: Zadovoljstvo s psihičnim stanjem – primerjava vstop in evalvacija/izstop (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	Ob vstopu					Ob evalvaciji / izstopu					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Kako zadovoljni ste s svojim psihičnim stanjem?	59	1	5	2,88	0,948	55	1	5	3,09	0,887	0,274

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

V vprašalniku ob evalvaciji/izstopu so uporabnice vrednotile trditev, ki se nanaša na pomoč programa pri reševanju njihovih težav. (Ne)strinjanje s trditvijo so izrazile na lestvici od 1 do 5 (1-sploh se ne strinjam, 2-se ne strinjam, 3-se niti ne strinjam niti strinjam, 4-se strinjam in 5-popolnoma se strinjam).

Uporabnice menijo, da so s pomočjo programa bolje razumele svojo situacijo (ocena 4,44) ter da jim je vključitev v program pomagala pri reševanju problemov, zaradi katerih so prišle (ocena 4,38).

Iz obravnavanih indikatorjev smo izračunali sestavljeno spremenljivko pomoč programa pri reševanju težav, in sicer tako, da smo vrednosti posameznih indikatorjev med seboj sešteli ter delili s številom indikatorjev. Povprečna vrednost sestavljene spremenljivke znaša 4,41.

Preglednica 19: Pomoč programa pri reševanju težav (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Vključitev v program mi je pomagala pri reševanju problemov, zaradi katerih sem prišla.	52	3	5	4,38	0,718
S pomočjo programa sem bolje razumela svojo situacijo.	54	3	5	4,44	0,571
Pomoč programa pri reševanju težav	53	3	5	4,41	0,644

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Strokovne delavke so v dokumentaciji za uporabnice ocenjevale spremembe pri uporabnicah na koncu svetovalnega procesa, in sicer na lestvici od 1 do 5 (1 – velika sprememba na slabše, majhna sprememba na slabše, 3 – enako, kot ob prihodu v program, 4 – sprememba na bolje, 5 - velika sprememba na bolje).

Pri vseh postavkah je po vstopu v program pri uporabnicah prišlo do manjših sprememb na bolje; najbolj se je izboljšala njihova sposobnost izražanja in regulacije čutenj (3,63) ter sposobnost prepoznavanja osnovnih potreb (3,60), povečala pa se je tudi njihova skrb zase (3,48).

Iz obravnavanih treh indikatorjev smo izračunali sestavljeno spremenljivko zmanjšanje fizičnih in psihičnih posledic nasilja, in sicer tako, da smo vrednosti posameznih indikatorjev med seboj sešteli ter delili s številom indikatorjev. Povprečna vrednost sestavljene spremenljivke znaša 3,57.

Preglednica 20: Zmanjšanje psihičnih in fizičnih posledic nasilja – dokumentacija za uporabnice

	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Izražanje, prepoznavanje in regulacija čutenj.	33	2	5	3,63	0,742
Skrb zase.	33	2	5	3,48	0,712
Sposobnost prepoznavanja osnovnih potreb in fizične skrbi zase.	33	2	5	3,60	0,747
Zmanjšanje fizičnih in psihičnih posledic nasilja	33	2	5	3,57	0,733

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Strokovne delavke so v dokumentaciji o uporabnicah zabeležile značilnosti na osebni ravni oz. spremembo le-teh ob vstopu ter ob evalvaciji oz. izstopu. Izbrane osebne značilnosti uporabnic so ocenjevale na lestvici od 1 do 5 (1 – nezadostno, 2 – zadostno, 3 – dobro, 4 – prav dobro, 5 – odlično).

Po vstopu v program se je statistično značilno izboljšala zmožnost uporabnic za preživljanje čustvenih kriz in regulacije čustev (dvig ocene iz 2,42 ob vstopu na 3,48 ob izstopu), njihova sposobnost ravnanja z otroci v posebnih situacijah (dvig ocene iz 2,61 na 3,58) ter njihova solidarnost (dvig ocene iz 3,39 na 3,65).

Izračunali smo tudi sestavljeno spremenljivko značilnosti na osebni ravni tako, da smo sešteli vrednosti indikatorjev in delili s številom indikatorjev. Vrednost sestavljene spremenljivke se je zvišala iz 3,02 ob vstopu na 3,63 ob izstopu.

Preglednica 21: Osebnostne značilnosti uporabnic – primerjava vstop in evalvacija/izstop (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	Ob vstopu					Ob evalvaciji / izstopu					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Sodeluje v programu	88	1	5	3,68	0,965	85	1	5	3,82	0,978	0,121
Solidarnost	79	2	5	3,39	0,897	78	2	5	3,65	0,752	0,000 ***
Zna preživljati čustvene krize, zna regulirati svoja čustva	90	1	4	2,42	0,670	85	1	5	3,48	0,839	0,000 ***
Zna ravnati z otrokom v posebnih situacijah (npr. agresija)	70	1	4	2,61	0,687	70	2	5	3,58	0,770	0,000 ***
Značilnosti na osebni ravni	82	1,25	4,5	3,02	0,804	79	1,5	5	3,63	0,834	/

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

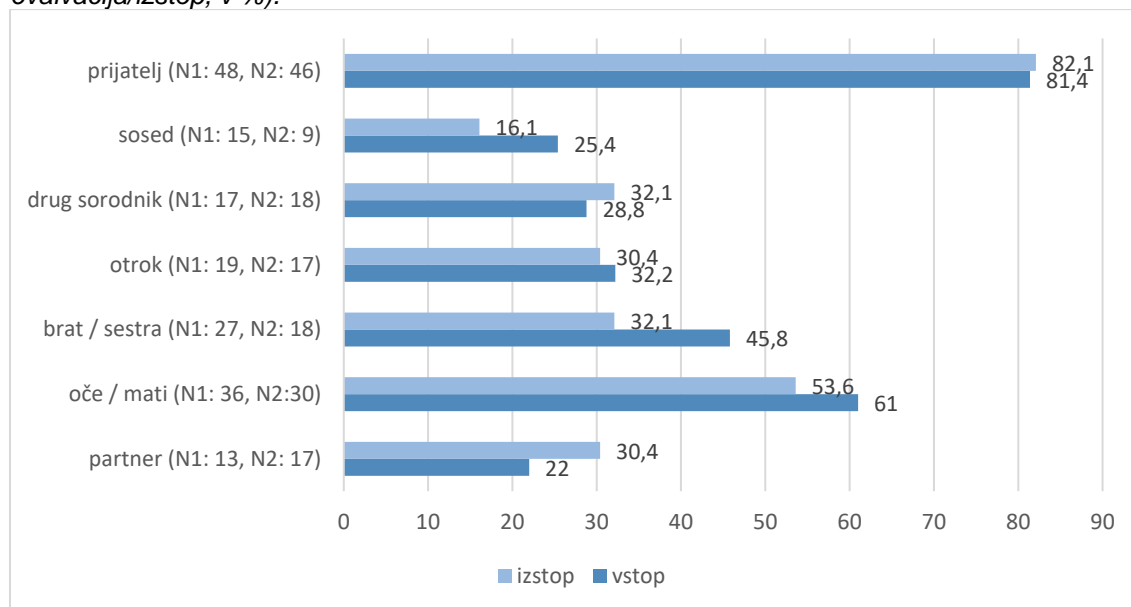
Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 7: Krepitev socialne mreže

Uporabnice so ob vstopu v program in ob evalvaciji/izstopu označile, ali se z naštetimi osebami (partner, oče/mati, brat/sestra, otrok, drug sorodnik, sosed, prijatelj) lahko pogovarjajo o osebnih stvareh.

Podatki kažejo, da so se uporabnice obravnavanega programa tako ob vstopu v program kot ob evalvaciji o osebnih stvareh najpogosteje pogovarjale s prijatelji (48 oseb oz. 81,4 % ob vstopu in 46 oseb oz. 82,1 % ob izstopu) in s starši (36 oseb oz. 61,0 % ob vstopu in 30 oseb oz. 53,6 % ob izstopu). Pri nobeni izmed kategorij ni prišlo do statistično značilnih razlik.

Slika 2: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).

Legenda: N1 = število enot analize ob vstopu, N2 = število enot analize ob evalvaciji/izstopu.

Preglednica 22: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop)

	N	sig.
partner	27	1,000
oče / mati	27	1,000
brat / sestra	27	0,453
otrok	27	0,227
drug sorodnik	27	0,727
sosed	27	0,453
prijatelj	27	0,500

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili McNemar test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatek ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa.

*** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05

Na osnovi danih podatkov smo izračunali sestavljeno spremenljivko, ki prikazuje številno različnih oseb, na katere se uporabnica lahko obrne, ko potrebuje pogovor o osebnih stvareh.

Rezultati kažejo, da so imele uporabnice tako ob vstopu kot ob evalvaciji v povprečju na voljo dve do tri osebe, s katerimi so se lahko pogovarjale o osebnih stvareh.

Preglednica 23: Število različnih oseb, na katere se uporabnica lahko obrne, ko potrebuje pogovor o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Velikost mreže	59	0	7	2,96	1,449	56	0	5	2,76	1,476	0,119

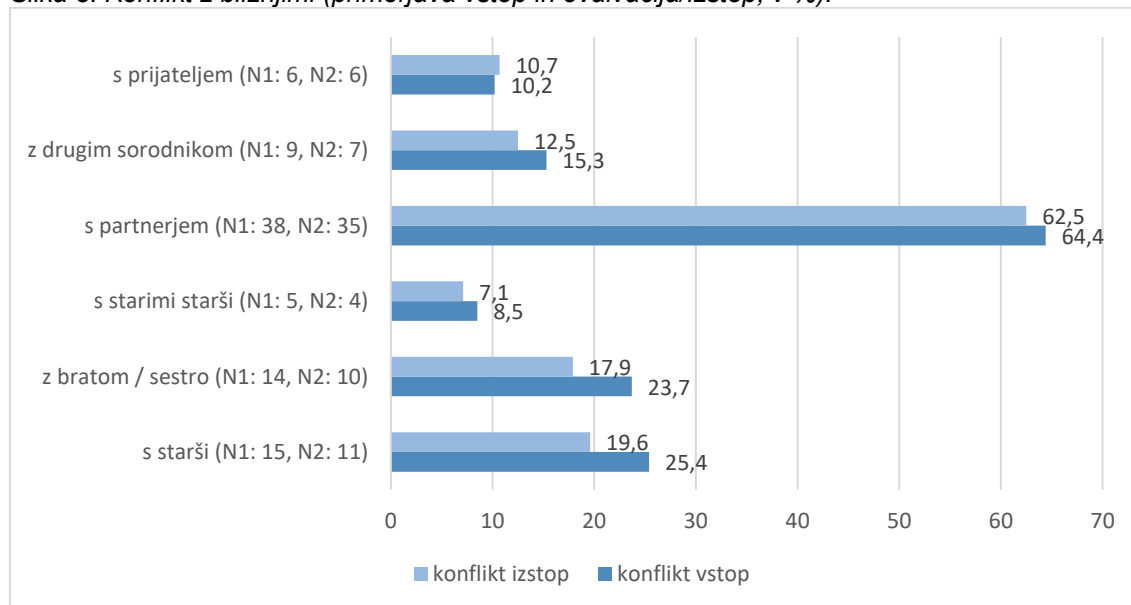
Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Uporabnice so označile tudi, ali so bile v času pred ali po vstopu v program v konfliktu s katero izmed izbranih oseb. Pri nobeni izmed kategorij ni prišlo do statistično značilnih razlik, tako ob vstopu kot ob izstopu sta bili približno dve tretjini uporabnic (64,4 % oz. 62,5 %) v konfliktu s partnerjem, približno petina do četrtna pa s starši (25,4 % oz. 19,6 %).

Slika 3: Konflikt z bližnjimi (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).

Legenda: N1 = število enot analize ob vstopu, N2 = število enot analize ob evalvaciji/izstopu.

Preglednica 24: Konflikt z bližnjimi (primerjava vstop in evalvacija/izstop)

	N	sig.
Oče / mati	26	1,000
Brat / sestra	26	1,000
Stari starši	26	1,000
Partner	26	1,000
Drug sorodnik	26	0,453
Prijatelj	26	0,625

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili McNemar test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatek ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa.

*** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05

V spodnji preglednici pa predstavljamo opisne statistike zadovoljstva z odnosi s posameznimi osebami ob vstopu v program in ob evalvaciji/izstopu.

Pri nobeni izmed kategorij ni prišlo do statistično značilnega izboljšanja zadovoljstva z odnosi. Tako so bile ob evalvaciji oz. izstopu uporabnice najbolj zadovoljne z odnosi s prijatelji (4,31), otroki (4,04) in drugimi sorodniki (3,52).

Preglednica 25: Zadovoljstvo z odnosi (primerjava vstop in izstop, opisne statistike)

	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Partner	42	1	5	2,07	1,504	37	1	5	2,51	1,574	0,550
Oče / mati	45	1	5	3,71	0,991	43	1	5	3,48	1,141	0,132
Brat / sestra	42	1	5	3,47	1,173	46	1	5	3,39	1,043	0,194
Otrok	44	2	5	4,25	0,750	46	1	5	4,04	1,053	0,058
Drug sorodnik	36	1	5	3,38	0,934	44	1	5	3,52	0,820	0,194
Sosed	38	1	5	3,34	0,937	42	1	5	3,45	0,861	0,271
Prijatelj	48	2	5	4,35	0,668	47	1	5	4,31	0,836	0,739

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatek ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa. Opisne statistike, prikazane v tabeli, so izračunane na vseh veljavnih enotah.

*** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

V vprašalniku ob evalvaciji/izstopu so uporabnice vrednotile trditve, ki se nanaša na pomoč programa pri reševanju njihovih težav. (Ne)strinjanje s trditvijo so izrazile na lestvici od 1 do 5 (1-sploh se ne strinjam, 2-se ne strinjam, 3-se niti ne strinjam niti strinjam, 4-se strinjam in 5-popolnoma se strinjam).

Uporabnice menijo, da jim je vključitev v program opazno pomagala tako pri izboljšanju pomembnih odnosov na splošno (ocena 4,22) kot pri izboljšanju odnosa z otroki (ocena 4,19).

Iz obravnavanih indikatorjev smo izračunali sestavljeno spremenljivko pomoč programa - odnosi, in sicer tako, da smo vrednosti posameznih indikatorjev med seboj sešteli ter delili s številom indikatorjev. Povprečna vrednost sestavljene spremenljivke znaša 4,20.

Preglednica 26: Pomoč programa pri reševanju težav - pomembni odnosi (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Vključitev v program mi je pomagala pri izboljšanju pomembnih odnosov	53	3	5	4,22	0,775
Vključitev v program mi je pomagala pri izboljšanju odnosov z otroki.	47	2	5	4,19	0,850
Pomoč programa – odnosi	50	2,5	5	4,20	0,812

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Strokovne delavke so v dokumentaciji za uporabnice ocenjevale spremembe pri uporabnicah na koncu svetovalnega procesa, in sicer na lestvici od 1 do 5 (1 – velika sprememba na slabše, majhna sprememba na slabše, 3 – enako, kot ob prihodu v program, 4 – sprememba na bolje, 5 - velika sprememba na bolje).

V povprečju je pri uporabnicah pri vseh postavkah prišlo do manjših sprememb na bolje (razpon ocen od 3,48 do 3,68). Najbolj se je izboljšalo opravljanje starševske vloge in odnos do otrok (3,68). Sledijo sposobnost vzpostavljanja in vzdrževanja funkcionalnih odnosov (3,55), preoblikovanje odnosov v družini (3,50) ter vključitev v socialno okolje in vzpostavljanje socialne mreže (3,48).

Iz obravnavanih indikatorjev smo izračunali sestavljeno spremenljivko ureditev odnosov, in sicer tako, da smo vrednosti posameznih indikatorjev med seboj sešteli ter delili s številom indikatorjev. Povprečna vrednost sestavljene spremenljivke znaša 3,55.

Preglednica 27: Ureditev odnosov – dokumentacija za uporabnice

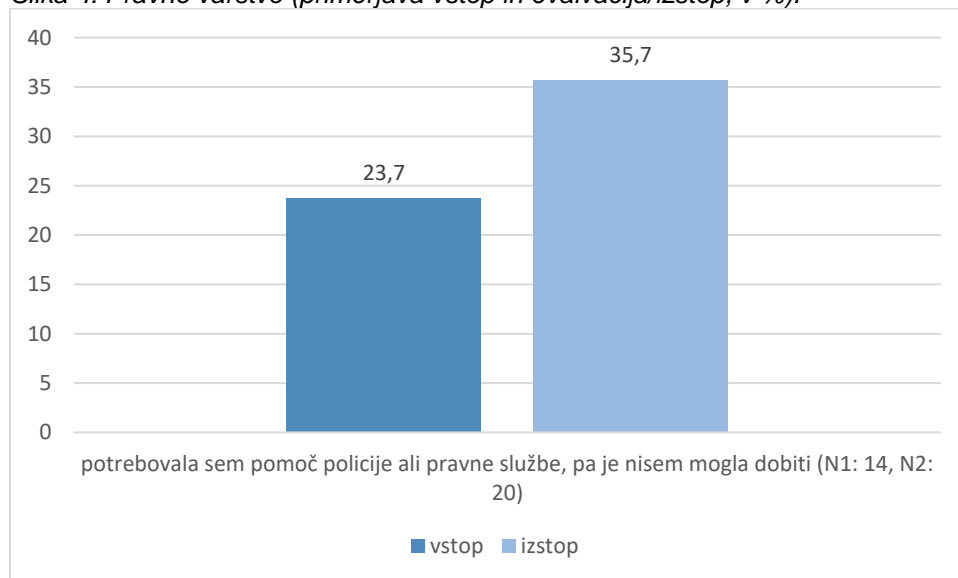
	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Sposobnost vzpostavljanja in vzdrževanja funkcionalnih odnosov.	27	2	5	3,55	0,640
Vključitev v socialno okolje, vzpostavljanje socialne mreže.	33	2	5	3,48	0,870
Preoblikovanje odnosov v družini.	33	2	4	3,50	0,682
Opravljanje starševske vloge in odnos do otrok.	22	2	5	3,68	0,716
Ureditev odnosov	29	2	4,75	3,55	0,727

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 8: Pomoč pri pravnem varstvu

Po vstopu v program se je nekoliko povečal delež uporabnic, ki so potrebovale pomoč policije ali pravne službe, pa je niso mogle dobiti (iz 14 oseb oz. 23,7 % ob vstopu na 20 oseb oz. 35,7 % ob izstopu).

Slika 4: Pravno varstvo (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).

Legenda: N1 = število enot analize ob vstopu, N2 = število enot analize ob evalvaciji/izstopu.

Uporabnice so v vprašalnikih ob evalvaciji/izstopu iz programa vrednotile stopnjo zadovoljstva s prejetimi informacijami o pravicah in dodatnih oblikah pomoči (tako glede seznanjenosti z informacije kot glede samih informacij), in sicer na lestvici 1-zelo nezadovoljna, 2-nezadovoljna, 3-niti nezadovoljna niti zadovoljna, 4-zadovoljna in 5-zelo zadovoljna.

Ugotavljamo, da so uporabnice v povprečju zadovoljne s svojo seznanjenostjo tako s pravicami zunaj programa (4,34) kot s seznanjenostjo z drugimi oblikami pomoči izven programa (4,33).

Iz obravnavanih dveh indikatorjev smo izračunali sestavljeno spremenljivko seznanjenost s pravicami in drugimi oblikami pomoči, in sicer tako, da smo vrednosti posameznih indikatorjev med seboj sešteli ter delili s številom indikatorjev. Povprečna vrednost sestavljene spremenljivke znaša 4,33.

Preglednica 28: Seznanjenost s pravicami – stopnja seznanjenosti (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Seznanjenost s pravicami izven programa – stopnja seznanjenosti	55	2	5	4,34	0,821
Seznanjenost z drugimi vrstami pomoči izven programa – stopnja seznanjenosti	54	1	5	4,33	0,868
Seznanjenost s pravicami (sestavljena spremenljivka) – stopnja seznanjenosti	54	1,5	5	4,33	0,844

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Uporabnice so bile zadovoljne tudi s samo vsebino prejetih informacij, saj so povprečne ocene zadovoljstva z informacijami znašale 4,12 (pravice zunaj programa) oz. 4,05 (druge oblike pomoči izven programa).

Iz obravnavanih dveh indikatorjev smo izračunali sestavljeno spremenljivko seznanjenost s pravicami – zadovoljstvo s prejetimi informacijami, in sicer tako, da smo vrednosti posameznih indikatorjev med seboj sešteli ter delili s številom indikatorjev. Povprečna vrednost sestavljene spremenljivke znaša 4,08.

Preglednica 29: Seznanjenost s pravicami – zadovoljstvo s prejetimi informacijami (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Seznanjenost s pravicami izven programa – zadovoljstvo s prejetimi informacijami	56	3	5	4,12	0,662
Seznanjenost z drugimi vrstami pomoči izven programa – zadovoljstvo s prejetimi informacijami	55	2	5	4,05	0,704
Seznanjenost s pravicami (sestavljena spremenljivka) – zadovoljstvo s prejetimi informacijami	55	2,5	5	4,08	0,683

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Nazadnje so strokovne delavke na lestvici od 1 do 5 (1 – velika sprememba na slabše, majhna sprememba na slabše, 3 – enako, kot ob prihodu v program, 4 – sprememba na bolje, 5 - velika sprememba na bolje) ocenile tudi seznanjenost uporabnic s pravicami in njihovo zmožnost kompetentnega zastopanja pred različnimi institucijami.

Ocenile so, da se je med vključenostjo v program pri uporabnicah tudi na tem področju stanje nekoliko izboljšalo (ocena 3,87).

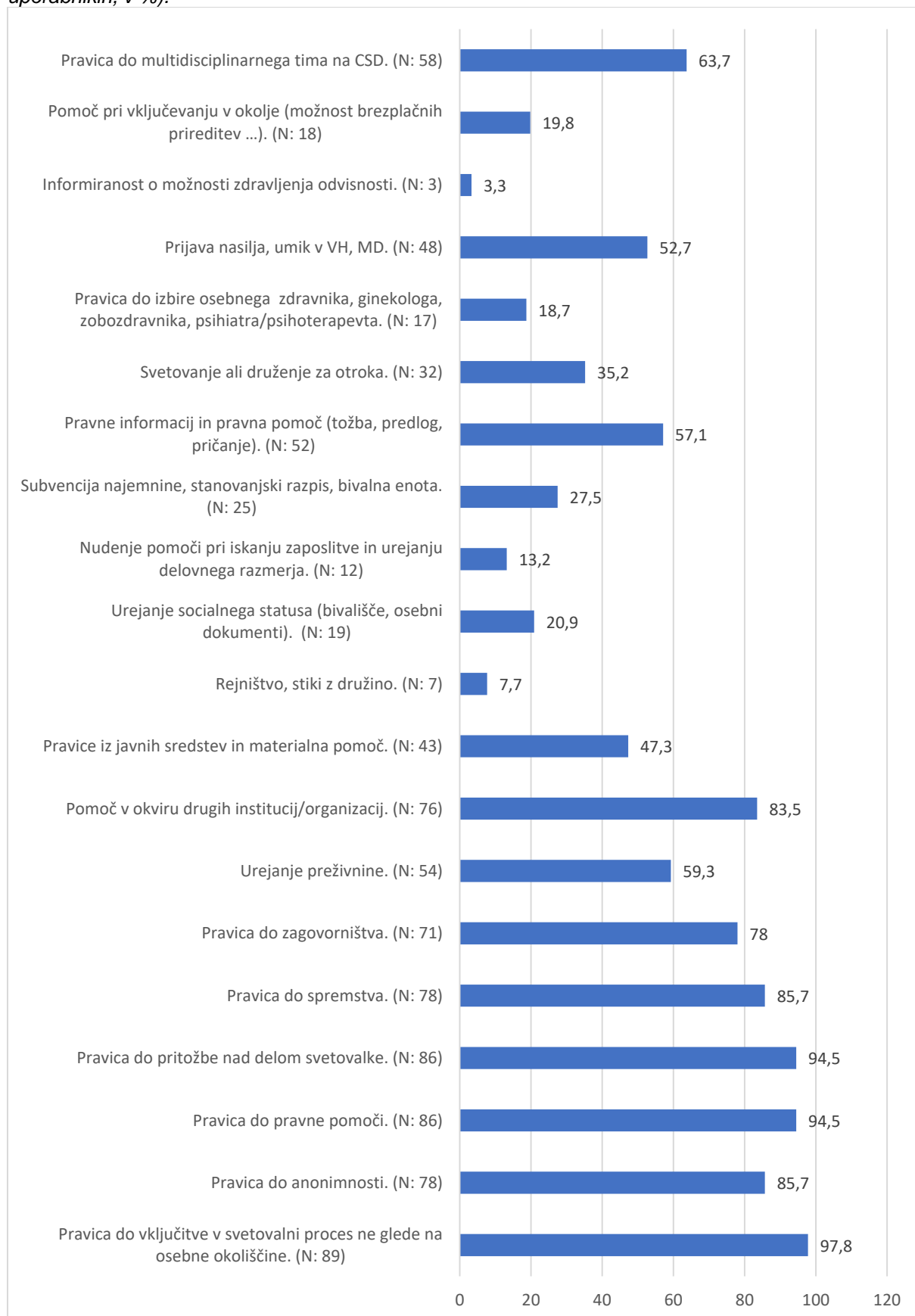
Preglednica 30: Seznanjenost s pravicami in zmožnost kompetentnega zastopanja (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Seznanjenost s pravicami in zmožnost kompetentnega zastopanja pred različnimi institucijami.	32	2	5	3,87	0,707

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Svetovalke so v dokumentaciji za uporabnice označile, s katerimi pravicami, zakonodajo in drugimi organizacijami, ki jim še lahko pomagajo, so seznanile uporabnice. Uporabnice so v največji meri seznanile s pravico do vključenosti v svetovalni proces ne glede na osebne okoliščine (89 oseb oz. 97,8 %), s pravico do pravne pomoči in pritožbe nad delom svetovalke (oboje 86 oseb oz. 94,5 %), s pravico do anonimnosti in pravico do spremstva (oboje 78 oseb oz. 85,7 %) ter s pomočjo v okviru drugih institucij (76 oseb oz. 83,5 %).

Slika 5: Seznanjanje uporabnic s pravicami, zakonodajo in drugimi organizacijami (dokumentacija o uporabnikih, v %).

Legenda: N = število enot analize

Svetovalke so uporabnice v povprečju seznanile z desetimi različnimi pravicami oz. vrstami pomoči (razpon sega od nič do 20 različnih pravic oz. vrst pomoči).

Preglednica 31: Seznanjanje s pravicami – št. pravic (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Seznanjanje s pravicami – št. pravic	91	0	20	10,4	3,775

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Nazadnje so strokovne delavke na lestvici od 1 do 5 (1 – nezadostno, 2 – zadostno, 3 – dobro, 4 – prav dobro, 5 – odlično) ocenile tudi informiranost in znanje uporabnic ob vstopu, evalvaciji in izstopu.

Med vključenostjo v program se je informiranost in znanje za ravnanje uporabnic statistično značilno izboljšalo – dvig povprečne ocene iz 2,45 ob vstopu na 3,65 ob evalvaciji ter 3,73 ob izstopu.

Preglednica 32: Informiranost in znanje za ravnanje uporabnika (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Informiranost in znanje za ravnanje uporabnika – vstop	87	1	4	2,45	0,744	/
Informiranost in znanje za ravnanje uporabnika – evalvacija	76	2	5	3,65	0,702	0,000 ***
Informiranost in znanje za ravnanje uporabnika – izstop	15	2	5	3,73	0,883	0,017 ***

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

4 UČINKOVITOST PROGRAMA

Doseganje učinkovitosti programa merimo preko podatkov iz:

- Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila in
- Končnega poročila o izvajanju socialnovarstvenega programa v obdobju od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021

Učinkovitost programa ocenjujemo na podlagi naslednjih dimenzij: primernost sredstev glede na število uporabnikov; primernost razmerja opravljenega dela neposredno z uporabniki in ostalega opravljenega dela. Podajamo številčne ocene.

Preglednica 33: Učinkovitost rabe programskih virov

Kriterij	Znesek v €/delež v %	Ocena
primernost sredstev glede na število uporabnikov	107,28***	5
odstotek porabljenega časa za skupne postopke (1-99)*, specifične postopke (100-199) ter postopke z anonimni uporabniki (600-699) v razmerju do porabljenega časa za vse opravljene postopke (1-699)	47,57**	3

Opomba:

*V oklepajih navajamo standardizirane sklope šifer iz baze opravljenih postopkov.

**Podatek se nanaša samo na podprogram Individualna pomoč ljudem, ki doživljajo nasilje.

***Podatki se navezujejo na celoten program Poti iz nasilja, ne zgolj na podprogram Individualna pomoč ljudem, ki doživljajo nasilje

Primernost sredstev glede na število uporabnikov ocenjujemo kot zelo ustrezno. Če sredstva preračunamo na mesečno raven in potem glede na povprečno število uporabnikov, je to okrog 107 EUR na uporabnika.

Odstotek porabljenega časa za skupne postopke (1-99), specifične postopke (100-199) ter postopke z anonimni uporabniki (600-699) v razmerju do porabljenega časa za vse opravljene postopke (1-699): delež časa porabljenega za skupne, specifične postopke ter postopke z anonimnimi uporabniki v skupnem seštevku časa za vse postopke znaša slabo polovico, kar ocenjujemo kot srednje ustrezno.

5 OCENA TVEGANJA ZA IZVEDBO PROGRAMA

Oceno tveganja za izvedbo programa merimo preko podatkov iz Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila. Analizo tveganja za izvedbo programa podajamo v več točkah: tveganja z vidika financiranja programa, z vidika zagotavljanja primernega kadra za izvajanje programa, z vidika ustreznosti programa za vključene uporabnike, z vidika zagotavljanja ustreznih prostorov za izvedbo programa in drugih dejavnikov tveganja. Za nekatere dimenzije podajamo opisne ocene, za večino pa številčne.

5.1 Ocena tveganja z vidika financiranja programa

Preglednica 34: Financiranje programa

Kriterij	Znesek v €/delež v %	Ocena
primernost letnih sredstev glede na število zaposlenih za polni delovni čas	21.977,99	6
delež sofinanciranja MDDSZ glede na vse prihodke	68,96	2

Podatki se navezujejo na celoten program Poti iz nasilja, ne zgolj na podprogram Individualna pomoč ljudem, ki doživljajo nasilje.

Primernost sredstev glede na število zaposlenih za polni delovni čas ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. V povprečju zaposleni na letni ravni dobijo 21.977,99 EUR.

Delež sofinanciranja MDDSZ v vseh prihodkih je dobri dve tretjini. To ocenjujemo kot manj ustrezno.

Ustreznost velikosti proračuna za namen programa: finančna sredstva so zadostovala, da se je program nemoteno izvedel.

5.2 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja primernega kadra za izvajanje programa

Preglednica 35: Primernost kadrov, ki delajo neposredno z uporabniki

Kriterij	Količnik/delež	Ocena
razmerje med povprečnim številom uporabnikov na mesec in številom zaposlenih	20,23	6
formalna usposobljenost kadrov (delež zaposlenih s strokovnim izpitom)	61 %	4
povprečna stopnja izobrazbe zaposlenih (aritmetična sredina)	6,6	6
ustreznost kadrov glede na financiranje MDDSZ (skladnost s pogodbo)	100 %	6

Podatki se navezujejo na celoten program Poti iz nasilja, ne zgolj na podprogram Individualna pomoč ljudem, ki doživljajo nasilje.

Razmerje med povprečnim številom uporabnikov na mesec in številom zaposlenih ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. Menimo, da je mesečno v povprečju okrog 20 uporabnikov na izvajalca popolnoma ustrezna obremenitev. Glede na ocene o pojavnosti nasilja izvajalci programa sicer menijo, da je še vedno dostopnih premalo virov in kadrov za pomoč žrtvam nasilja. To opažajo pri vsakodnevnem delu, saj je potreb veliko več, kot imajo na voljo kadrov.

Formalno usposobljenost kadrov (merjeno z deležem tistih, ki imajo opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva) ocenjujemo kot ustrezno, saj ima slabi dve tretjini zaposlenih opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva.

Povprečno stopnjo izobrazbe zaposlenih ocenjujemo kot popolnoma ustrezno – v povprečju imajo zaposleni v programu med šesto in sedmo stopnjo izobrazbe.

Ustreznost kadrov glede na financiranje MDDSZ: Po podatkih, prejetih od izvajalcev programa, je v programu zaposlen v celoti ustrezen kader glede na pogodbo z MDDSZ.

5.3 Ocena tveganja z vidika ustreznosti programa za vključene uporabnike

Primerjava ciljne in vključene populacije: ciljna in vključena populacija se v celoti ujemata.

Ustreznost programa za vključeno populacijo: program nudi ustrezne storitve za vključeno populacijo.

5.4 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja ustreznih prostorov za izvedbo programa

Prostorskih tveganj za izvajalce in uporabnike programa nismo identificirali.

5.5 Ocena tveganja z vidika beleženja in izvajanja ustreznih postopkov

Preglednica 36: Postopki

Kriterij	Ocena
kakovost strukture postopkov	6

Kakovost strukture postopkov: poimenovanja in struktura postopkov, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, sta ustrezni.

Ustreznost postopkov glede na zastavljene cilje: postopki, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, so ustrezni glede na zastavljene cilje programa.

5.6 Ocena tveganja - ostalo

Obstoj konfliktov med zaposlenimi o metodah, ki naj bi jih uporabljali: v obravnavanem obdobju med zaposlenimi ni bilo nobenih konfliktov o metodah, ki naj bi jih uporabljali.

Administrativne in organizacijske ovire:

Izvajalci programa omenjajo naslednje:

Administrativne ovire: preveč časa potrebujejo za zapisovanje dela z uporabniki in beleženje postopkov in trajanje opravljenega dela. Nekateri uporabniki ne želijo ali ne zmorejo sodelovati pri izpolnjevanju vprašalnikov za evalviranje programa.

Organizacijske ovire: Ker prostori niso prilagojeni za dostop z vozički, morajo to vedno znova urejati z začasnimi rešitvami. Občasno jih utesnjuje razporeditev zaposlenih po programih, da se težje optimalno odzovejo na potrebe konkretnih uporabnikov.

Težave pri izvajanju programa so tudi v povezavi s tem, da sofinancerji praviloma na namenjajo sredstev za kritje stroškov izobraževanja in individualne supervizije.

V program se na letni ravni vključi veliko večje število uporabnikov, kot pa jih predvideva normativ. V letu 2021 je v programu sodelovalo 530 uporabnikov, vendar je bil normativ 20 ur, ki velja za kontinuirano vključitev komaj dosežen. Veliko več uporabnikov je potrebovalo krajšo pomoč in informacije in so po nekaj pogovorih zaključili sodelovanje oziroma bodo poklicali, ko bo potreba za to. V programu menijo, da bi bilo potrebno razmišljati o večji fleksibilnosti glede postavljenih normativov, kajti namen programa je, da čim širši krog ljudi lahko dobi tako pomoč, kot jo potrebujejo in takrat, ko jo potrebujejo.

6 TRAJNOST PROGRAMA

Oceno trajnosti programa merimo preko podatkov iz Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila. Trajnost programa ocenjujemo preko deležev povratnikov iz istega ali drugih programov ter razlogov za povratništvo in števila let delovanja programa. Posamezne dimenzije ocenjujemo opisno. Oceno trajnosti programa pa podajamo tudi na podlagi dejavnikov dostopnosti programa.

Delež povratnikov in razlogi: uporabnikov, ki so v preteklosti kontinuirano obiskovali program in so se po prekinitvi obiskovanja programa zopet vrnil in ponovno obiskovali program, je bilo v letu 2021 po podatkih izvajalcev pod 25 %. Ocenjujejo, da četrtnina uporabnikov po približno polletni prekinitvi ponovno nadaljuje z obiskovanjem programa. Razlogi so različni: dinamika nasilja, potek postopkov na institucijah, neuresničeno upanje, da bodo stvari dogovorno uredili, posledice nasilja,...

Delež uporabnikov iz drugih programov in razlogi: skupen delež je 40 %, in sicer je iz SVP je vključenih približno 30 %. Mnoge informirajo na CSD in v drugih SVP. Iz preostalih programov je vključenih približno 10 %. Ti programi so programi zdravstva in šolstva. Prav tako se vključijo prek informacij dobljenih na policiji in pravosodju (npr. služba za podporo oškodovancem kaznivih dejanj).

Delež uporabnikov, ki obiskujejo poleg obravnavanega programa, še vsaj en drug SVP: Ocenjujejo, da je delež uporabnikov, ki poleg obravnavanega programa obiskujejo še:

- vsaj en SVP 15 %,
- še vsaj enega od preostalih programov 5 %,
- skupni odstotek je 20 %, se pa ta delež spreminja, saj so uporabniki v nekem obdobju vključeni še kje, drugič pa niso. Pogosto se tudi zgodi, da posebej ne izpostavljajo, da so vključeni še kam.

Število let delovanja programa: program deluje od januarja 1997, torej približno 26 let.

Preglednica 37: Dostopnost programa za uporabnike

Kriterij	Ocena
čakalna doba	6
arhitektonske ovire, dostopnost gibalno oviranim	5
dostopnost informacij o programu na spletu	5

Čakalna doba – podatek izvajalcev

Uporabnik dobi prvo informacijo isti delovni dan, ko vzpostavi stik z društvom, termin za ostale storitve pa dobi v roku enega tedna. Uporabnikom, ki svetovalnico kontaktirajo čez vikend ali praznik, odgovorijo prvi naslednji delovni dan oziroma najkasneje v nekaj dneh. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Urnik dela

- Svetovalnica za žrtve nasilja - Ljubljana:
Uporabniki lahko pokličejo na društvo vsak delovni dan med 8.00 in 16.00 h na štiri različne telefonske številke. Ob zasedenosti svetovalca lahko uporabniki pustijo sporočilo s svojim imenom in telefonsko številko, nato jih svetovalac v najkrajšem času pokliče nazaj. Prav tako lahko pišejo na e-naslov. Na društvo lahko uporabniki prihajajo vsak delovni dan med 8.00 in 16.00 h, dvakrat tedensko do 19.00 h. Po potrebi in v dogovoru z uporabniki izvajajo svetovanje tudi ob drugih dogovorjenih časovnih terminih.
- Svetovalnica za žrtve nasilja – Koper:
Uporabniki lahko pokličejo na društvo vsak delovni dan med 8.00 in 16.00 h. Dejavnost telefonskega svetovanja v Kopru poteka na dveh telefonskih številkah ob ponedeljkih, sredah in petkih med 10 h in 14 h. Ob zasedenosti svetovalca, lahko uporabniki pustijo sporočilo s svojim imenom in telefonsko številko, nato jih svetovalac v najkrajšem času pokliče nazaj. Prav tako lahko pišejo na e-naslov.
Na društvo lahko uporabniki prihajajo vsak delovni dan med 8.00 in 16.00 h, dvakrat tedensko do 19.00 h. Po potrebi in v dogovoru z uporabniki izvajajo svetovanje tudi ob drugih dogovorjenih časovnih terminih.

To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Arhitektonske ovire, dostopnost gibalno oviranim

Izven in znotraj prostorov izvajanja programa so arhitektonske ovire stopnice. Osebe z ovirami izražajo interes za vključevanje v programe. S starejšimi ljudmi izvajajo svetovanja v prvem nadstropju, da tako skrajšajo pot. Svetovanja opravljajo tudi v okolici prostorov. Nekaterim uporabnicam s telesnimi ovirami pomagajo pri vstopanju v prostore tako, da nesejo voziček. To ocenjujemo kot zelo ustrezno.

Dostopnost javnega prevoza

- Enota v Kopru je dobro dostopna z javnim prevozom, od postaje primestnih avtobusov do prostorov društva je pet minut hoje, prav tako pa je dostop možen tudi z mestnimi avtobusi.
- Enota v Ljubljani je dobro dostopna z javnim prevozom. Od železniške postaje do prostorov društva je deset minut peš. Najbližja postaja mestnega avtobusa je oddaljena

50 m. 150 m je oddaljeno postajališče dveh avtobusov. 400 m od prostorov pa je postajališče nadaljnjih treh avtobusov.

To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Vidnost, označenost prostorov programa

Poti do prostorov društva v Kopru in Ljubljani so natančno predstavljene na spletni strani društva v zavihku kontaktov. Poleg zemljevidov so objavljene še fotografije zunanosti obeh stavb in dostop do vhoda. Napisano je tudi, kakšne so možnosti za parkiranje in za dostop z javnim prevozom.

Usmerjevalnih tabel na poteh do društva nimajo. Table z nazivom društva imajo na zunanjih stenah stavb in v notranjosti stavb. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Dostopnost informacij o programu na spletu

Na spletni strani programa je ustrezno navedenih pet od šestih ocenjevanih elementov, manjka neposredni elektronski naslov svetovalnice, objavljen je zgolj splošni »info« e-naslov društva. Taka sporočila se lahko hitro izgubijo ali pa uporabniki ne želijo posredovati svojih zelo osebnih sporočil. To ocenjujemo kot zelo ustrezno.

7 UGOTOVITVE IN PREDLOGI

a) Ustreznost ciljev za reševanje problemov

Cilji programa so delno ustrezno definirani. Pri »cilju« »sprotno preverjanje zastavljenih ciljev, vstopni/izstopni vprašalniki« ne gre za cilj, ampak način, kako preverjati zastavljene cilje programa. So pa cilji ustrezni glede na tip programa in vključeno populacijo programa.

Predlog

Izvajalcem programa predlagamo, da cilj sprotno preverjanje zastavljenih ciljev, vstopni/izstopni vprašalniki, izločijo iz seznama ciljev, ker ne gre za cilj, še vedno pa kot orodje za preverjanje ciljev uporabljajo vstopne/izstopne vprašalnike.

b) Uspešnost in učinkovitost programa

Program popolnoma uspešno (ocenjeno z oceno 6 na lestvici od 0 do 6) ni dosegal nobenega cilja svetovalnic s področja preprečevanja nasilja; zelo uspešno (ocenjeno z oceno 5) je dosegal cilje: zmanjšana in odpravljena sekundarna viktimizacija in pomoč pri pravnem varstvu; uspešno (ocenjeno z oceno 4) cilje: povečanje varnosti, prepoznavanje nasilja zagotovljen dostop do zaščite, odpravljene / zmanjšane negativne posledice nasilja; srednje uspešno (ocenjeno z oceno 3) pa cilja: krepitev moči, krepitev socialne mreže.

Primernost sredstev glede na število uporabnikov ocenjujemo kot zelo ustrezno. Če sredstva preračunamo na mesečno raven in potem glede na povprečno število uporabnikov, je to okrog 107 EUR na uporabnika. Delež časa porabljenega za skupne, specifične postopke ter postopke z anonimnimi uporabniki v skupnem seštevku časa za vse postopke znaša slabo polovico, kar ocenjujemo kot srednje ustrezno.

c) Ocena tveganja za izvedbo programa

Financiranje programa

Primernost sredstev glede na število zaposlenih za polni delovni čas ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. V povprečju zaposleni na letni ravni dobijo 21.977,99 EUR. Delež sofinanciranja MDDSZ v vseh prihodkih je dobri dve tretjini. To ocenjujemo kot manj ustrezno. Finančna sredstva so zadostovala, da se je program nemoteno izvedel.

Predlog

Izvajalcem programa glede na visok delež sredstev pridobljenih od MDSSZ, predlagamo, da poskušajo najti še kakšne alternativne vire financiranja, da obstoj programa iz tega naslova ne bo ogrožen. Morda bi bilo možno preko več promocije programa priti do dodatnih donacij.

Primernost kadrov

Razmerje med povprečnim številom uporabnikov na mesec in številom zaposlenih ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. Menimo, da je mesečno v povprečju okrog 20 uporabnikov na izvajalca popolnoma ustrezna obremenitev. Glede na ocene o pojavnosti nasilja izvajalci programa sicer menijo, da je še vedno dostopnih premalo virov in kadrov za pomoč žrtvam nasilja. To opažajo pri vsakodnevnem delu, saj je potreb veliko več, kot imajo na voljo kadrov. Formalno usposobljenost kadrov (merjeno z deležem tistih, ki imajo opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva) ocenjujemo kot ustrezno, saj ima slabi dve tretjini zaposlenih opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva. Povprečno stopnjo izobrazbe zaposlenih ocenjujemo kot popolnoma ustrezno – v povprečju imajo zaposleni v programu med šesto in sedmo stopnjo izobrazbe. Po podatkih, prejetih od izvajalcev programa, je v programu zaposlen v celoti ustrezen kader glede na pogodbo z MDDSZ.

Ustreznosti programa za uporabnike

Ciljna in vključena populacija se v celoti ujemata, program tudi nudi ustrezne storitve za vključeno populacijo.

Ustreznost prostorov za izvedbo programa

Prostorskih tveganj za izvajalce in uporabnike programa nismo identificirali.

Beleženje in izvajanje ustreznih postopkov

Poimenovanja in struktura postopkov, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, sta ustrezni. Postopki, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, so ustrezni glede na zastavljene cilje programa.

Ostala tveganja

V obravnavanem obdobju med zaposlenimi ni bilo nobenih konfliktov o metodah, ki naj bi jih uporabljali.

Izvajalci programa omenjajo, da preveč časa potrebujejo za zapisovanje dela z uporabniki in beleženje postopkov in trajanje opravljenega dela. Nekateri uporabniki ne želijo ali ne zmorejo sodelovati pri izpolnjevanju vprašalnikov za evalviranje programa.

Ker prostori niso prilagojeni za dostop z vozički, morajo to vedno znova urejati z začasnimi rešitvami. Občasno jih utesnjuje razporeditev zaposlenih po programih, da se težje optimalno odzovejo na potrebe konkretnih uporabnikov.

Težave pri izvajanju programa vidijo tudi tem, da sofinancerji praviloma na namenjajo sredstev za kritje stroškov izobraževanja in individualne supervizije.

V program se na letni ravni vključi veliko večje število uporabnikov kot pa jih predvideva normativ. V letu 2021 je v programu sodelovalo 530 uporabnikov, vendar je bil normativ 20 ur, ki velja za kontinuirano vključitev, komaj dosežen. Veliko več uporabnikov je potrebovalo krajšo pomoč in informacije in so po nekaj pogovorih zaključili sodelovanje. V programu menijo, da bi bilo potrebno razmišljati o večji fleksibilnosti glede postavljenih normativov, kajti namen programa je, da čim širši krog ljudi lahko dobi ustrezno pomoč takrat, ko jo potrebujejo.

d) Kriterij trajnosti

Kroženje uporabnikov

Uporabnikov, ki so v preteklosti kontinuirano obiskovali program in so se po prekinitvi obiskovanja programa zopet vrnil in ponovno obiskovali program, je bilo v letu 2021 po podatkih izvajalcev pod četrtino. Razlogi so različni: dinamika nasilja, potek postopkov na institucijah, neuresničeno upanje, da bodo stvari dogovorno uredili, posledice nasilja,...

Skupen delež uporabnikov iz drugih programov je 40 %, in sicer je iz SVP je vključenih približno 30 %. Mnoge informirajo na CSD in v drugih SVP. Iz preostalih programov je vključenih približno 10 %. Gre za programe zdravstva in šolstva. Prav tako se vključijo prek informacij dobljenih na policiji in pravosodju. Ocenjujejo, da je delež uporabnikov, ki poleg obravnavanega programa obiskujejo še vsaj en SVP, 15 %, še vsaj enega od preostalih programov, 5 %, skupaj torej 20 %.

Program deluje od januarja 1997, torej približno 26 let.

Dostopnost programa za uporabnike

Uporabnik dobi prvo informacijo isti delavni dan, ko vzpostavi stik z društvom, termin za ostale storitve pa dobi v roku enega tedna. Uporabnikom, ki svetovalnico kontaktirajo čez vikend ali praznik, odgovorijo prvi naslednji delovni dan oziroma najkasneje v nekaj dneh. Urnik dela Svetovalnice za žrtve nasilja, enota Ljubljana: uporabniki lahko pokličejo na društvo vsak delovni dan med 8.00 in 16.00 h. Ob zasedenosti svetovalca lahko uporabniki pustijo sporočilo s svojimi podatki, nato jih svetovalec v najkrajšem času pokliče nazaj. Prav tako lahko pišejo na e-naslov. Na društvo lahko uporabniki prihajajo vsak delovni dan med 8.00 in 16.00 h, dvakrat tedensko do 19.00 h. Po potrebi in v dogovoru z uporabniki izvajajo svetovanje tudi ob drugih dogovorjenih časovnih terminih. Svetovalnica za žrtve nasilja, enota Koper: uporabniki lahko pokličejo na društvo vsak delovni dan med 8.00 in 16.00 h. Dejavnost telefonskega svetovanja v Kopru poteka ob ponedeljkih, sredah in petkih med 10 h in 14 h. Ob zasedenosti svetovalca, lahko uporabniki pustijo sporočilo s svojimi podatki, nato jih svetovalec v najkrajšem času pokliče nazaj. Prav tako lahko pišejo na e-naslov. Na društvo lahko uporabniki prihajajo vsak delovni dan med 8.00 in 16.00 h, dvakrat tedensko do 19.00 h. Po potrebi in v dogovoru z uporabniki izvajajo svetovanje tudi ob drugih dogovorjenih časovnih terminih. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Izven in znotraj prostorov izvajanja programa so arhitektonske ovire stopnice. Osebe z ovirami izražajo interes za vključevanje v programe. S starejšimi ljudmi izvajajo svetovanja v prvem nadstropju, da tako skrajšajo pot. Svetovanja opravljajo tudi v okolici prostorov. Nekaterim uporabnicam s telesnimi ovirami pomagajo pri vstopanju v prostore tako, da nesejo voziček. To ocenjujemo kot zelo ustrezno.

Enota v Kopru je dobro dostopna z javnim prevozom, od postaje primestnih avtobusov do prostorov društva je pet minut hoje, prav tako pa je dostop možen tudi z mestnimi avtobusi. Enota v Ljubljani je dobro dostopna z javnim prevozom. Od železniške postaje do prostorov društva je deset minut peš. Najbližja postaja mestnega avtobusa je oddaljena 50 m. 150 m je oddaljeno postajališče dveh avtobusov. 400 m od prostorov pa je postajališče nadaljnjih treh

avtobusov. Poti do prostorov društva v Kopru in Ljubljani so natančno predstavljene na spletni strani društva v zavihku kontaktov. Poleg zemljevidov so objavljene še fotografije zunanosti obeh stavb in dostop do vhoda. Napisano je tudi, kakšne so možnosti za parkiranje in za dostop z javnim prevozom. Usmerjevalnih tabel na poteh do društva nimajo. Table z nazivom društva imajo na zunanjih stenah stavb in v notranjosti stavb. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Na spletni strani programa je ustrezno navedenih pet od šestih ocenjevanih elementov, manjka neposredni elektronski naslov svetovalnice, objavljen je zgolj splošni »info« e-naslov društva. Taka sporočila se lahko hitro izgubijo ali pa uporabniki ne želijo posredovati svojih zelo osebnih sporočil. To ocenjujemo kot zelo ustrezno.

Predlog

Predlagamo, da na spletni strani programa oz. zavihku, namenjenemu svetovalnici, dodajo neposredni elektronski naslov svetovalnice in ne zgolj splošnega »info« e-naslava društva. Praksa kaže, da se sporočila na splošne »info« e-naslava društev lahko hitro izgubijo ali pa uporabniki ne želijo posredovati svojih zelo osebnih sporočil.

e) Intenziteta in kakovost sodelovanja z drugimi povezanimi akterji s področja preprečevanja nasilja

Na CSD opažajo pri sodelovanju preveliko obremenitev zaposlenih na CSD in različne prakse (nekatero dovolj dobre, druge ne).

Menijo, da je še posebej težko nuditi pomoč žrtvam psihičnega nasilja in nadzorovanja, ko tega službe ne prepoznajo. Skrbi jih področje duševnega zdravja, ki ponuja veliko premalo možnosti za vključitev v kakovostne in učinkovite programe (za otroke, terapije na napotnico, ...).

O zglednem sodelovanju žal še ne morejo govoriti, saj koordiniran pristop na področju nasilja po njihovem mnenju še ne deluje (premalo znanj, premalo strokovnih kadrov).

8 VIRI IN LITERATURA

- Izpolnjena Končna poročila o izvajanju programa socialnega varstva v obdobju od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 za C programe – splošni obrazec.
- Prejeto gradivo izvajalcev JSVP: vprašalniki, nabori ciljev, zbirniki, dokumentacije, intervjuji, odgovori preko e-pošte in video konferenc.
- Spletna stran obravnavanega izvajalca SVP.